

Forslag til nye regler for valg av menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet

Uttalelse fra Østre Toten kirkelige fellesråd

Østre Toten kirkelige fellesråd har tatt for seg høringsnotat fra Kirkerådet av 27. mars 2017 og ønsker å uttale seg om noen av hovedpunktene i høringen. Vi støtter intensjonen om at reglene for kirkelige valg legges så tett opp mot valglovens bestemmelser om valg til kommunestyre, fylkesting og Stortinget som mulig. Dette vil ivareta velgerne ved at den kirkelige valgordningen er mest mulig kjent fra alminnelige valg.

Valgordning - Direktevalg eller kombinasjonsvalg til bispedømmeråd og Kirkemøtet

Østre Toten kirkelige fellesråd går inn for direkte valg ved valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet og at dette skal gjelde for alle bispedømmene i landet.

Vi synes det er uheldig at bispedømmerådene selv kan velge hvilken valgordning de ønsker ved valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet. Det bør være like regler for hele landet og det bør gjøres på en enkel måte og på en slik måte at resultatet er klart like etter at valglokalene stenger. Som Hamar bispedømme har gjort ved de siste valgene, bør det være direkte valg på alle leke medlemmer av bispedømmeråd og Kirkemøtet. Det tydeliggjør at alle medlemmer av Den norske kirke tar ansvar og får innflytelse på valget. Dette oppleves helt klart som mest demokratisk.

Flertallsvalg eller forholdstallsvalg til bispedømmeråd og Kirkemøtet

Når det kommer til flertallsvalg eller forholdstallsvalg, var det noen utfordringer ved forrige kirkevalg.

- Det var ulike forutsetninger. Den ene listen (Åpen folkekirke) hadde et program. Det hadde ikke nominasjonskomiteens liste. Den hadde kandidater med ulike syn.
- Det var forskjellige frister for innlevering av lister. Nominasjonskomiteen leverte liste med sine kandidater først. Deretter kunne de som underkjente sammensetningen av den første listen, levere en egen liste.

Dette gjorde valget forvirrende for velgerne.

Østre Toten kirkelige fellesråd mener demokratiet i kirken vil styrkes ved at det stimuleres til å stille flere lister ved valget, at dette gjøres så forutsigbart og enkelt som mulig og at dette gjennomføres som forholdstallsvalg. Vi går derfor inn for en ordning som ligger tett opp til punkt 3 i høringsforslaget. Det vil si: Intensjonsfrist og frist for å stille liste som er lik for alle. I en overgangsfase mener vi likevel at det bør etableres en nominasjonskomité som leverer liste uavhengig av hvor mange andre som stiller liste.

Finansiering

Når det gjelder finansiering av valget, forutsetter vi at det fortsatt blir offentlige tilskudd til kirkelige valg og at valgkort blir sendt ut fra sentralt hold. Derimot ønskes det ikke en ordning hvor man må søke tilskudd til grupper og aktører via Kirkerådet. Det er fordyrende og virker byråkratisk.

Østre Toten kirkelige fellestråd går inn for en ordning der det blir gitt tilskudd til nomineringsgrupper i intensjonsfasen og valgfase.

Personvalgeregler

Østre Toten kirkelige fellestråd mener det fortsatt bør være muligheter til å gi tilleggsstemmer på en liste ved valget. Det bør også åpnes for muligheten til å stryke kandidater. Har man sagt ja til å stå på en offentlig liste til et offentlig valg, må man også godta å bli valgt inn med eventuelle tilleggsstemmer eller ved at noen benytter seg av retten til å stryke. Vi mener at det foreløpig ikke skal innføres sperregrense. Kumulering bør heller ikke tillates. Det kan i for stor grad gi nominasjonskomiteen innflytelse på valget.

Valgkretser og stemmegrenser

Soknet er etter gjeldende regler valgkrets ved menighets- og bispedømmerådsvalg. Østre Toten kirkelige fellestråd mener det bør åpnes for at man kan stemme på alle menighetsråd innen ett fellestrådsområde i hvert kirkelig valglokale i kommunen. Det viser seg at det ikke alltid er sammenfall mellom soknegrenser og grenser for valgkretser til kommunestyre, fylkesting og Storting. En forenkling av disse bestemmelsene vil gjøre det lettere for noen velgere.

Stemmesedler

Kirkerådet foreslår å gå tilbake til ordningen fra 2011 hvor bispedømmerådet hadde ansvar for trykking av lister til bispedømmeråd, og menighetsrådene hadde ansvar for lister til menighetsrådsvalget. Østre Toten kirkelige fellestråd støtter dette forslaget forutsatt at fellestråd og menighetsråd får økt økonomisk støtte til å utføre dette.

Supplerende nominasjon

Østre Toten kirkelige fellestråd går inn for at dette fortsatt skal være mulig med supplerende nominasjon, men at det bare må gjelde nominasjonskomiteens liste.

Forhåndsstemmegivning

Østre Toten kirkelige fellestråd støtter forslaget om at det som et minimum må legges opp til forhåndsstemmegivning på minst ett kirkekontor i fellestrådsområdet i ordnær åpningstid.

Stemmegivning på valgtinget

Kirkerådet foreslår en innstramming i bestemmelsene vedr kravet til hemmelige valg og henviser til valgloven § 9-5: *Velgeren skal i enerom og usett brette sammen stemmeseddelen slik at det ikke er synlig hvilken valgliste velgeren stemmer på. Velgeren leverer stemmeseddelen til stemmestyret, som stempler den med et offisielt stempel. Velgeren legger selv stemmeseddelen ned i en urne.*

Østre Toten kirkelige fellestråd støtter Kirkerådet i dette forslaget. Kirkevalget skal gjennomføres som hemmelig valg, og det er viktig at dette gjennomføres på korrekt måte.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Kirkerådet legger til grunn at de kirkelige valgene blir finansiert med tilskudd fra staten. Kirkerådet må sørge for at menighetene får økonomisk grunnlag for å gjennomføre kirkevalgene på en tilfredsstillende måte. Østre Toten kirkelige fellesråd forutsetter også at det kirkelige medlemsregisteret er oppdatert i god tid før neste valg.

Spørsmål som ikke tas opp i høringen

Høringsnotatet tar ikke opp spørsmål som ligger under Kirkelovens bestemmelser om valg av menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet. Samtidig er det kjent at det pågår arbeid med å endre denne loven. Hvis det nye lovforslaget ikke sier noe om sammensetning av Kirkemøtet, er det viktig å lytte til hva høringsinstansene mener om dette spørsmålet. Østre Toten kirkelige fellesråd mener sammensetningen av Kirkemøtet må gjennomgås på nytt og at det blant annet må drøftes om det er hensiktsmessig at Kirkemøtet består av 30 % arbeidstakere.

Vedtatt i møte i Østre Toten kirkelige fellesråd 15. juni 2017.

Høringsfrist 14. juni, men Kirkerådet har bekreftet at Østre Toten kirkelige fellesråd innvilges utsatt høringsfrist til 15. juni.